

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

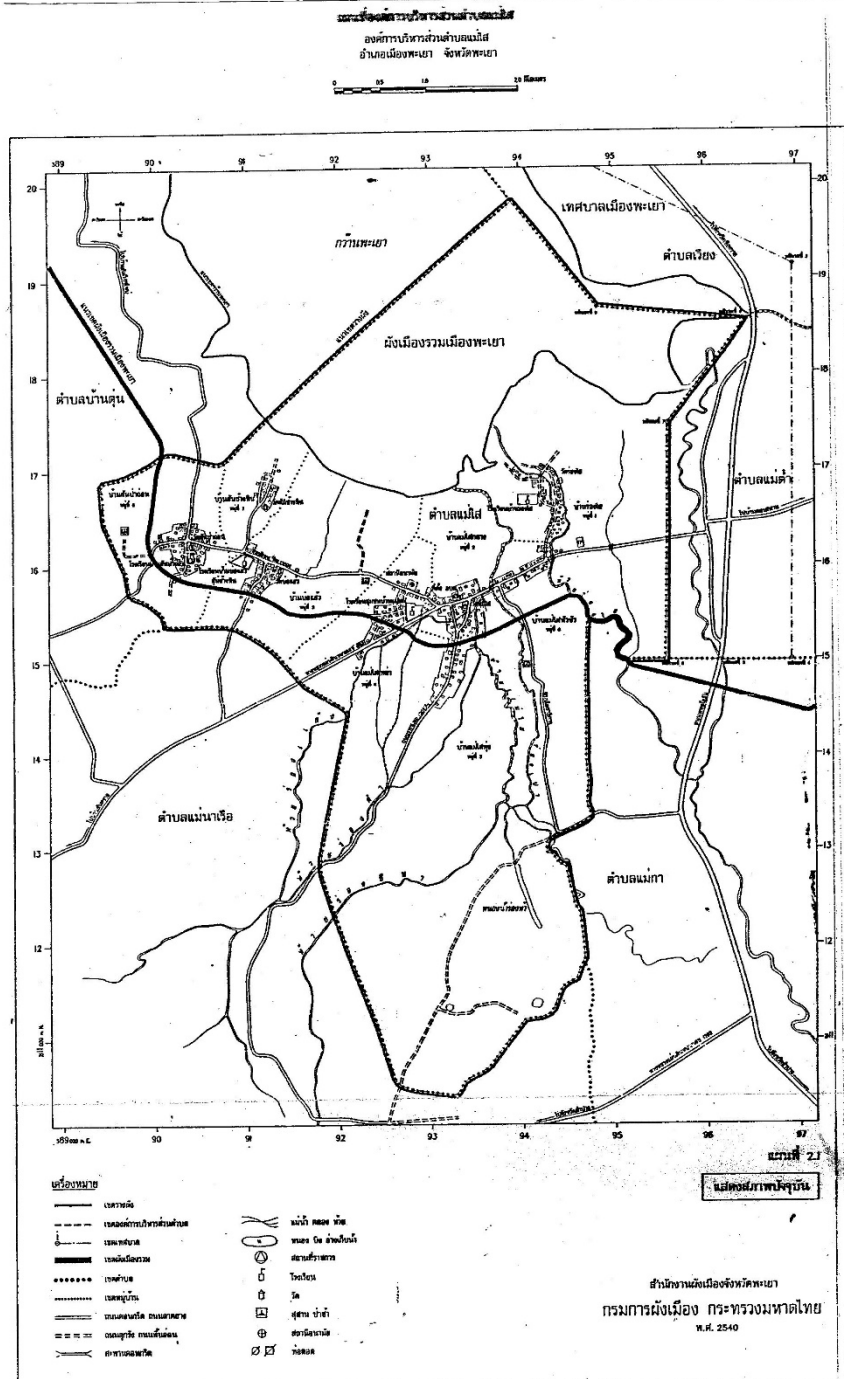
๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบลแม่ใสเดิมที่แยกออกมาจากตำบลแม่น้ำเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองพะเยา ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองพะเยา ประมาณ ๘ กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดพะเยา ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร โดยแยกการปกครองออกเป็น ๑๒ หมู่บ้าน มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถิ่นใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับกว๊านพะเยาและตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา
ทิศใต้	ติดกับตำบลแม่กา และตำบลแม่น้ำเรือ
ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลแม่ต๋ำ และตำบลแม่กา
ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลแม่น้ำเรือและตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมืองพะเยา

โดยตำบลแม่ใส ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองพะเยา อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองพะเยา ห่างจากตัวอำเภอรยะทาง ๘ กิโลเมตร ตำบลแม่ใส มีพื้นที่ประมาณ ๒๙.๙๖ ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ ๑๘,๖๑๙ ไร่ โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	บ้านร่องไฮ
๒	บ้านแม่ใสกลาง
๓	บ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง
๔	บ้านแม่ใสเหล่า
๕	บ้านบ่อแฮ้ว
๖	บ้านสันป่าถ่อน
๗	บ้านสันช้างหิน
๘	บ้านแม่ใสหัวข้าว
๙	บ้านแม่ใสเหนือ
๑๐	บ้านสันป่าถ่อน
๑๑	บ้านร่องไฮ
๑๒	บ้านแม่ใสเหล่าใต้

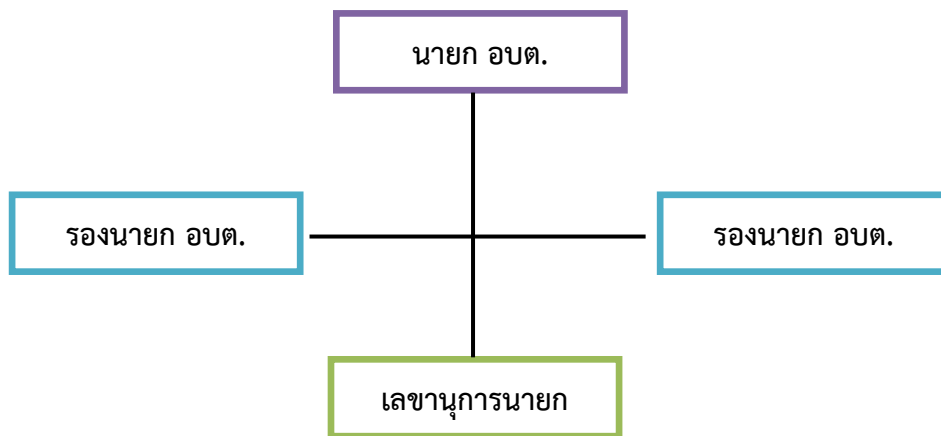

ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส

๑. นายสันติ	สารเร็ว	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส
๒. นายสมศักดิ์	ไชยศรี	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส
๓. นายสัมฤทธิ์	ยะนา	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส
๔. นายอนันต์	อินตาโน	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส

โครงสร้างคณะผู้บริหาร

ข้อมูลด้านการศึกษาคณะผู้บริหาร

คณะผู้บริหาร	ระดับการศึกษา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ปริญญาตรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (คนที่ ๑)	ปริญญาตรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (คนที่ ๒)	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	มัธยมศึกษาตอนปลาย

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส		
๑. นายเสรีย์ เครืองสนุก	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑
๒. นายบุญโยง ชุ่มลือ	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑
๓. นายเสถียรวุฒิ บุญมา	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๒
๔. นายนางประครอง ยะมา	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๒
๕. นายพัฒน์พงษ์ บัวเงิน	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๓
๖. นายสมพร ดวงแก้ว	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๔
๗. นายอุดม นาแพร่	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๔
๘. นายเกียรติ์ บุญยืน	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๕
๙. นางประภา เครืออินทร์	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๕
๑๐. นายอร่าม ขาวแสง	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๖
๑๑. นายรังสรรค์ ตันนา	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๖
๑๒. นายบุญ บุญปั้น	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๗
๑๓. นายอนันต์ เมืองชุม	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๗
๑๔. นายนิพนธ์ สุวรรณ	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๘
๑๕. นางสาวทัศนาลัย พันสืบ	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๘
๑๖. นายสมบูรณ์ มอญแก้ว	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๙
๑๗. นายวิรัตน์ ชุ่มวงศ์	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๙
๑๘. นางอังคณา อึ้ง	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑๐
๑๙. นางสุทธินันท์ หงส์หิน	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑๐
๒๐. นางสาวจุฬาพรรณ ท้าวยศ	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑๑
๒๑. นางเกรียงศักดิ์ โลหะกิจ	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑๒
๒๒. นางสุชญา นาแพร่	สมาชิกสภา อบต.แม่ใส	หมู่ที่ ๑๒

บทบาท/การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการทางการเมืองและการบริหาร

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนอแนะในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบล , ประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน , ประชุมการจัดอบรมกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลแม่ใสมีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มติดกับกว๊านพะเยา มีแม่น้ำแม่ใสเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านตำบลลงสู่กว๊านพะเยา

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับกว๊านพะเยาและตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา
	ทิศใต้	ติดกับตำบลแม่กา และตำบลแม่นาเรือ
	ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลแม่ต๋ำ และตำบลแม่กา
	ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลแม่นาเรือและตำบลบ้านตุน อำเภอเมืองพะเยา

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบมรสุมมี ๓ ฤดูกาล ดังนี้

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - มิถุนายน อากาศจะร้อนอบอ้าว เฉลี่ยอากาศในช่วงฤดูร้อน ประมาณ ๓๐ - ๔๐ องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - ตุลาคม มีฝนตกชุกหนาแน่น เฉลี่ย ๑,๐๔๕ มิลลิเมตร
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ อากาศหนาวถึงหนาวจัดอุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง ๑๖ องศาเซลเซียส ลงไปถึง ๑๐ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน ตำบลแม่ใสมีลักษณะของดิน ดังต่อไปนี้

๑. ดินเหนียว เป็นดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่น้ำพัดพามา จึงพบตามบริเวณที่ราบลุ่มน้ำอิง ดินชนิดนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง เช่นพื้นที่ในเขต หมู่ที่ ๑,๑๑, ๕ ,๗ ,๙ ,๖ ,๑๐

๒. ดินค่อนข้างใหม่ ดินชนิดนี้เกิดในลักษณะเดียวกับดินเหนียว แต่ลักษณะดินเป็นดินร่วนหรือดินทราย พบตามบริเวณที่ราบขั้นบันได ความอุดมสมบูรณ์ของดินลักษณะนี้อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ เช่นพื้นที่ในเขตหมู่ที่ ๒,๓,๘

๓. ดินตะกอนเก่า เป็นดินที่เกิดในลักษณะเดียวกับดินเหนียวเช่นกัน แต่มีการสะสมตัวของอนุภาคดินในระยะเวลาที่น้อยกว่าดินเหนียวแต่นานกว่าดินค่อนข้างใหม่และลักษณะดินก็เป็นดินร่วนหรือดินทราย เช่นเดียวกับดินค่อนข้างใหม่ ดังนั้นจึงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

ตำบลแม่ใสมีแหล่งน้ำจัดอยู่ทั้งหมด ๖ สาย ดังนี้

๑. ลำห้วยแม่ใส มาบรรจบที่กว๊านพะเยา
๒. ลำห้วยร่องไฮ มาบรรจบที่กว๊านพะเยา
๓. ลำห้วยร่องห้า ผ่านมาลำห้วยแม่ใส และผ่านลงกว๊านพะเยา
๔. ลำห้วยร่องบัว ผ่านมาลำห้วยแม่ใส และผ่านลงกว๊านพะเยา
๕. ลำห้วยร่องแล้ง ผ่านลงลำเหมือง เขตหมู่ที่ ๙,๔,๑๒ และผ่านลงกว๊านพะเยา
๖. ลำห้วยร่องเปา ผ่านมาลำห้วยแม่ใส และผ่านลงกว๊านพะเยา

๑.๖ ลักษณะของไม้/ป่าไม้

เนื่องจากตำบลแม่ใสเป็นพื้นที่อยู่ตรงกลาง และไม่อยู่ในเขตพื้นที่ของป่าไม้ จึงไม่มีพื้นที่ในเขตป่าไม้และลักษณะของไม้

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส ประกอบด้วยหมู่บ้าน ๑๒ หมู่บ้านมีพื้นที่อยู่ใน องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด ๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านร่องไฮ	ผู้ปกครอง นายศุภฤกษ์ การเร็ว
หมู่ที่ ๒ บ้านแม่ใสกลาง	ผู้ปกครอง นายชัยชัย เครือมา
หมู่ที่ ๓ บ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง	ผู้ปกครอง นางนงคราญ นักร้อง
หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ใสเหล่า	ผู้ปกครอง นายอนันต์ เมืองมา
หมู่ที่ ๕ บ้านบ่อแฮ้ว	ผู้ปกครอง นายอภิรักษ์ เครืออินทร์
หมู่ที่ ๖ บ้านสันป่าถ่อน	ผู้ปกครอง นายกมล หงษ์หิน
หมู่ที่ ๗ บ้านสันช้างหิน	ผู้ปกครอง นายสมาน บุญถื่อ
หมู่ที่ ๘ บ้านแม่ใสหัวขัว	ผู้ปกครอง นายสมัย สุขยิ่ง
หมู่ที่ ๙ บ้านแม่ใสเหนือ	ผู้ปกครอง นายสุวรรณ ดวงแก้ว
หมู่ที่ ๑๐ บ้านสันป่าถ่อน	ผู้ปกครอง นายเสวริทย์ พรหมวิชัย
หมู่ที่ ๑๑ บ้านร่องไฮ	ผู้ปกครอง นายนิรุทธิ์ เตปันคำ
หมู่ที่ ๑๒ บ้านแม่ใสเหล่าใต้	ผู้ปกครอง นายเดชชาติ โลหะกิจ

๒.๒ การเลือกตั้ง

ตำบลแม่ใสมีทั้งหมด ๑๒ หมู่บ้าน มี ๑๒ เขตการเลือกตั้ง มีการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งสุดท้ายใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เนื่องจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสครบวาระ และมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ สาเหตุที่การเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสไม่ตรงกัน เนื่องจากว่า นายก องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสในขณะนั้นได้สิ้นสุดการเป็นนายกเนื่องจากว่า ได้มีการเสียชีวิตก่อนที่จะครบวาระ ๓ เดือน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส จึงได้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นภายใน ๖๐ วัน นับจากนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลแม่ใสเสียชีวิต

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรที่อยู่อาศัยในตำบลแม่ใส ตามสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ กันยายน ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๔๑๓ ครัวเรือน มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๖,๐๘๖ คน แบ่งเป็น ชาย ๒,๘๗๔ คน หญิง ๓,๒๑๒ คน โดยจำแนกดังต่อไปนี้ (ข้อมูล ณ เดือน กันยายน ๒๕๖๔)

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวมประชากร
๑	บ้านร่องไฮ	๒๒๑	๒๕๖	๒๗๘	๕๓๔
๒	บ้านแม่ใสกลาง	๑๙๑	๒๖๕	๓๑๕	๕๘๐
๓	บ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง	๒๙๒	๓๑๘	๓๖๒	๖๘๐
๔	บ้านแม่ใสเหล่า	๒๐๙	๒๔๕	๒๕๒	๔๙๗
๕	บ้านบ่อแฮ้ว	๒๖๙	๓๒๑	๓๙๐	๗๑๑
๖	บ้านสันป่าถ่อน	๑๘๐	๑๗๘	๑๙๐	๓๖๘
๗	บ้านสันช้างหิน	๑๐๐	๑๔๔	๑๕๖	๓๐๐
๘	บ้านแม่ใสหัวขัว	๑๑๙	๑๖๕	๒๐๘	๓๗๓
๙	บ้านแม่ใส	๑๙๕	๒๔๙	๒๙๗	๕๔๖
๑๐	บ้านสันป่าถ่อน	๑๘๖	๒๐๘	๒๔๑	๔๔๙
๑๑	บ้านร่องไฮ	๒๖๙	๒๗๖	๒๘๘	๕๖๔
๑๒	บ้านแม่ใสเหล่าใต้	๑๘๒	๒๔๙	๒๓๕	๔๘๔
รวม		๒,๔๑๓	๒,๘๗๔	๓,๒๑๒	๖,๐๘๖

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอเมืองพะเยา ณ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส (ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔)			
ประชากร	หญิง	ชาย	ช่วงอายุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๔๑๔	๔๕๒	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
จำนวนประชากร	๑,๙๓๘	๑,๗๕๔	อายุ ๑๘ - ๖๐ ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๘๖๑	๖๗๐	อายุมากกว่า ๖๐ ปี
รวม	๓,๒๑๒	๒,๘๗๖	ทั้งสิ้น ๖,๐๘๖ คน

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอเมืองพะเยา ณ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส มีการจัดการด้านการศึกษา โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส จำนวน ๑ แห่ง มีโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๑ แห่ง ตามข้อมูล ดังนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ที่ตั้ง	พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนนักเรียน		
		หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
๑	ศูนย์พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส	๓	๑๒	๗	๑๙
รวม					

- มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๒ คน
- มีผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๑ คน

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส

มีนักเรียนที่เข้าเรียนในชุมชนบ้านแม่ใสจำนวน ๑๗๕ คน แบ่งได้ดังนี้

ระดับชั้นอนุบาล ๑-๓	จำนวน ๓๗ คน	ชาย ๒๑ คน	หญิง ๑๖ คน
ระดับชั้นประถมศึกษา ๑-๖	จำนวน ๘๕ คน	ชาย ๕๓ คน	หญิง ๓๒ คน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ๕๓ คน	ชาย ๓๓ คน	หญิง ๒๐ คน

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

สภาเด็กและเยาวชนตำบลแม่ใส

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส ได้จัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนขึ้น จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นองค์กรเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเด็กและเยาวชนในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสที่มีการดำเนินงานในด้านต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสภายใต้หลักการ “เด็กนำผู้ใหญ่หนุน” ซึ่งในปัจจุบันนี้สภาเด็กและเยาวชนเป็นองค์กรนิติบุคคล ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสภาเด็กและเยาวชนมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินการของสภาเด็กและเยาวชน

๔.๒ สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	๑	แห่ง
พนักงานสาธารณสุขชุมชน	๕	คน
สถานพยาบาลเอกชน	๑	แห่ง
อาสาสมัครสาธารณสุข	๑๖๘	คน

๔.๓ อาชญากรรม

ตำบลแม่ใสอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพะเยา และมีสถานีตำรวจ (หน่วยบริการประชาชน) ตำบลแม่ใส ๑ แห่ง แห่ง ประกอบด้วยแต่ละหมู่บ้าน มีอาสาสมัครตำรวจบ้าน ชูรักษาความสงบหมู่บ้าน คอยเป็นกำลังสำคัญในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลข่าวสารให้กับทางราชการทราบอยู่ตลอดเวลา ทำให้ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อยู่ในระดับน้อย

๔.๔ ยาเสพติด

ตำบลแม่ใสประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวน ทำนา รับราชการบางส่วน แต่ก็มีวัยรุ่นบางกลุ่มที่มั่วสุเมยาเสพติด แต่เนื่องจากพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพะเยา คอยสอดส่องดูแลและหาเบาะแสผู้กระทำความผิดอยู่เป็นประจำ ประกอบด้วยแต่ละหมู่บ้านมีอาสาสมัครตำรวจบ้าน ชูรักษาความสงบหมู่บ้าน คอยเป็นกำลังสำคัญในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลข่าวสารให้กับทางราชการทำให้ปัญหายาเสพติดเบาบางลงตามลำดับ

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (๒) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (๓) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (๔) ดำเนินโครงการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
- (๕) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (๖) ดำเนินโครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ยากไร้ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
- (๗) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (๘) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (๙) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน
- (๑๐) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

จำนวนผู้ได้รับการจัดสวัสดิการ ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

หมู่ที่	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	รวม
๑	๑๔๑	๑๓	๑๑	๑๖๕
๒	๑๖๑	๑๓	๕	๑๗๙
๓	๑๙๖	๒๖	๖	๒๒๘
๔	๑๒๖	๑๗	๔	๑๔๗
๕	๑๙๗	๒๖	๒	๒๒๕
๖	๑๐๔	๑๑	๐	๑๑๕
๗	๘๔	๒๐	๑	๑๐๕
๘	๗๗	๗	๑	๘๕
๙	๑๕๒	๒๒	๒	๑๗๖
๑๐	๑๐๐	๒๐	๖	๑๒๖
๑๑	๑๒๓	๑๔	๔	๑๔๑
๑๒	๑๒๗	๑๑	๒	๑๔๐
	๑,๕๘๘	๒๐๐	๔๓	๑,๘๓๑

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

มีถนนสายหลักระหว่างหมู่บ้านและตำบล ดังนี้

ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๙๓ สายแม่น้ำเรือ – แม่ใจ

ถนนทางหลวงชนบท สายแม่ใส – สันป่าม่วง

ถนนทางหลวงชนบท สายแม่ใส – ร่องคำ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของ อบจ.

ถนนทางหลวงชนบท สายแม่ใส – แม่กา ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของ อบจ.

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

๕.๓ การประปา

ประปาหมู่บ้าน ๖ แห่ง คือ หมู่ ๖,๗,๘,๑๐,๑๑,๕

ประปาส่วนภูมิภาค เป็นบางส่วน คือ หมู่ที่ ๑๑,๘,๙,๒,๓,๔,๑๒,๕,๖,๑๐

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากประชาชนได้นิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคลแทน ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้อินเตอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ สำหรับสถานที่ราชการ ยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร ใช้อยู่

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์(เอกชน)	๑	แห่ง

สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ	-	แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ปัจจุบันรัฐบาลได้หันมาส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และลดรายจ่ายลง นโยบายการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร ผลจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร โดยในตำบลแม่ใสมีประชาชนหันมาทำการเกษตร โดยเฉพาะการทำนาเพิ่มมากขึ้น ทั้งชาวนาที่อยู่ในพื้นที่ตำบลแม่ใส ตลอดจนบรรดาลูกหลานที่เคยออกจากบ้านไปทำงานต่างถิ่นก็กลับคืนสู่บ้านเกิด หันกลับมาทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เพราะมีความมั่นใจว่าอาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่างจากในอดีตที่ต้นทุนการผลิตสูง แต่ราคาผลผลิตทางการเกษตรต่ำ โดยในปี ๒๕๕๖ มีเกษตรกรในตำบลแม่ใสลงทะเบียนทำนาจำนวน ๒,๐๕๑ ราย คิดเป็นพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น ๗,๐๑๒ ไร่

ในอนาคตจะมีประชาชนกลับมาประกอบอาชีพทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เช่น การให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพแก่เกษตรกร การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการประกอบอาชีพ เป็นต้น

๖.๒ การประมง

ประชาชนที่ยึดอาชีพประมงของตำบลแม่ใส ส่วนมากอยู่ในพื้นที่ที่ติดกว๊านพะเยา เช่น ประชาชนหมู่ที่ ๑,๑๑,๑๗,๑๘,๑๖,๑๐ แต่ไม่ใช่จำนวนทั้งหมดของประชากรที่มีอยู่ ในพื้นที่ที่ยึดอาชีพการประมงเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะทำอาชีพประมงเป็นอาชีพเสริมเท่านั้น

๖.๓ การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ เพื่อจำหน่ายและบริโภคเองในครัวเรือน

๖.๔ การบริการ

รีสอร์ท	จำนวน	๑	แห่ง
ร้านอาหาร	จำนวน	๑๐	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

โบราณสถานบ้านร่องไฮ เป็นโบราณสถานที่เป็นชุมชนโบราณขนาดใหญ่ อยู่ริมกว๊านพะเยา เป็นส่วนหนึ่งของวัดติโลกอารามในสมัยโบราณ บริเวณใกล้เคียงกันมีร่องรอยของศาสนสถานอยู่ประมาณ ๘-๙ แห่ง โดยมีกลุ่มโบราณสถานบ้านร่องไฮ ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง หลักฐานที่เคยพบเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัดติโลกอาราม คือ จารึกวัดติโลกอาราม พบที่เนินสันธาตุในกว๊านพะเยาใกล้กับท้ายหมู่บ้านร่องไฮ

หมู่บ้านร่องไฮ แต่เดิมไม่ได้บันทึกประวัติในการจัดตั้งหมู่บ้าน แต่เดิมชุมชนบ้านร่องไฮ ประมาณ ๑๐๐ กว่าปี พื้นที่ในชุมชนบ้านร่องไฮยังเป็นป่าไม้รังไม้ไผ่ไม่ทองกวาวและไม้เบญจพรรณเป็นจำนวนมาก ซึ่งต่อมาได้มีกลุ่มคนที่มาตั้งหลักฐานในหมู่บ้านมาจากบ้านท่ากว๊านใน ต.เวียงพะเยา ได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ตามหัวไร่ปลายนาประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงสัตว์ แล้วต่อมาก็มีประชากรเริ่มอพยพมาจากบ้านกาดเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มาทำมาหากินตั้งถิ่นฐานโดยการนำเอาวัฒนธรรมการดื่มด่ำด้วยจนทำให้เป็นอาชีพของชาวบ้านร่องไฮ ซึ่งประชากรที่อพยพมาจากลำปางเริ่มมาเมื่อ พ.ศ.๒๔๕๘ การตั้งชื่อหมู่บ้าน จากคำบอกเล่าว่า เมื่อสมัยก่อนบ้านร่องไฮมีร่องน้ำไหลผ่านกลางหมู่บ้านลงสู่แม่น้ำอิงหรือหนองเอี้ยง ซึ่งสองข้างฝั่งร่อง

น้ำมีต้นไทรใหญ่ขึ้นอยู่เรียงกันซึ่งทางภาคเหนือหรือภาษาพื้นเมืองเรียกต้นไทรว่า ต้นโฮ จึงตั้งชื่อตามร่องน้ำที่มีต้นโฮ ขึ้นว่า ร่องโฮ จนมาถึงทุกวันนี้

ความพิเศษของชุมชน : ชุมชนบ้านร่องโฮนั้นมีสิ่งที่สูงหรือเป็นที่น่าสนใจในการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งสามารถจำแนกทรัพยากรของชุมชนหรือสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนออกเป็น ๒ อย่างคือ

๑. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ กว๊านพะเยา ซึ่งทางชุมชนบ้านร่องโฮเป็นชุมชนที่มีความเป็นอยู่และการตั้งอยู่ของชุมชนนั้นอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกว๊านพะเยา ซึ่งสามารถสัมผัสกว๊านพะเยาได้อย่างใกล้ชิดและเป็นธรรมชาติเป็นอย่างมาก ยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองพะเยาในเขตเทศบาลซึ่งอยู่อีกฝั่งหนึ่งของกว๊านพะเยาและยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของภูเขาที่สวยงามตระหง่านเห็นได้ชัดเจนที่ชาวบ้านเรียก ดอยหนอก และยังสามารถมองเห็นดอยอนาลโย สถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของจังหวัดพะเยา
๒. ทรัพยากรทางด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ โบราณสถาน (สันธาตุ) การประกอบอาชีพ งานศิลปหัตถกรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่

๖.๖ อุตสาหกรรม

ตำบลแม่ใสเป็นตำบลที่ประชากรส่วนใหญ่อาชีพเกษตรกรรม จึงไม่มีอุตสาหกรรมในเขตตำบลแม่ใส

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง (ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๑)
- สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๑ แห่ง (ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๑)
- ตลาดนัด จำนวน ๑ แห่ง (อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒)

กลุ่มอาชีพ

- กลุ่มทอผ้าบ้านร่องโฮ

๖.๘ แรงงาน

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลแม่ใสประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำนา ทำสวน และรับราชการบางส่วน แรงงานภายในตำบลแม่ใสส่วนใหญ่จึงเป็นแรงงานในพื้นที่

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในตำบลแม่ใส จะนับถือศาสนาพุทธ โดยมีศาสนสถาน ๕ แห่ง ดังนี้

ที่	ชื่อศาสนสถาน	สถานที่ตั้ง	
		บ้าน	หมู่ที่
๑	วัดแม่ใส	แม่ใส	๒
๒	วัดร่องไฮ	บ้านร่องไฮ	๑
๓	วัดบ่อแฮ้ว	บ้านบ่อแฮ้ว	๕
๔	วัดสันช้างหิน	บ้านสันช้างหิน	๗
๕	วัดสันป่าถ่อน	บ้านสันป่าถ่อน	๖

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประมาณเดือน มกราคม
- ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีสลากภัตร ประมาณเดือน ตุลาคม
- ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทอเสื่อจากต้นกก สานแห

ภาษาถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาเหนือ

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในตำบลแม่ใสได้มีสินค้าพื้นเมืองและของฝากส่วนใหญ่จะเป็น ข้าวร่องไฮ มีดร่องไฮ กระเป๋ที่ทำจากต้นกก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำประปาส่วนภูมิภาคน้ำ ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา

๘.๒ ป่าไม้ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสไม่มีป่าไม้

๘.๓ ภูเขา ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสไม่มีภูเขา

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใสส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก เป็นที่นา ไร่ สวน ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ